

FIȘA DISCIPLINEI

Religie și societate

Anul universitar 2026–2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Pastorație și viață liturgică
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Religie și societate			Codul disciplinei	OMR5009
2.2. Titularul activităților de curs	Pr. Prof. Univ. Dr. Cristian Sonea				
2.3. Titularul activităților de seminar	Pr. Prof. Univ. Dr. Cristian Sonea				
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Opțional		2.8. Tipul disciplinei	Disciplină de specialitate (DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					32
Tutoriat (consiliere profesională)					6
Examinări					5
Alte activități					5
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				108	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	NA
4.2. de competențe	NA

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Frecventarea cursului în proporție de 70% Studentii se vor prezenta la cursuri și seminarii cu telefoanele mobile închise
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Termenul predării și susținerii lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se acceptă cererile de amânare decât pe motive obiectiv întemeiate. Nu sunt acceptate lucrările care nu sunt elaborate în conformitate cu exigențele și metodologia de elaborare și expunere a unei lucrări științifice (studierea temei pe baza bibliografiei indicare și expunerea cu respectarea metodologiei citării).

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP4	Gândește în mod abstract Demonstrează capacitatea de a utiliza concepte pentru a crea și înțelege generalizările și de a le corela sau conecta la alte elemente, evenimente sau experiențe
CP9	Promovează activități religioase Promovează evenimentele, participarea la servicii religioase și ceremonii și participarea la tradiții și festivități religioase în comunitate pentru a consolida rolul jucat de religie în comunitatea respectivă.
CP12	Aplică principii de gestionare a conflictelor Își asumă responsabilitatea pentru tratarea tuturor plângerilor și a litigiilor, manifestând empatie și înțelegere pentru soluționare. Aplică toate procedurile și procedurile de responsabilitate socială Abordează o situație de risc de probleme în mod profesional cu maturitate și empatie.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Studentul va fi capabil să evalueze consecințele și impactul ideilor, oportunităților și acțiunilor
CT2	Studentul va fi capabil să evalueze consecințele morale și etice ale acțiunilor

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CT2	Studentul cunoaște criteriile morale și etice ale evaluării acțiunilor pastorale.	Studentul evaluează consecințele morale și etice ale acțiunilor în contexte pastorale și comunitare.
CT4	Studentul cunoaște importanța acțiunii conforme cu valorile etice și religioase.	Studentul aplică valorile etice și religioase în dialogul pastoral și social.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Definește conceptele utilizate în analiza raportului dintre religie și societate.
2. Descrie configurația religioasă contemporană a Europei și a României.
3. Explică efectele pluralismului, secularizării și migrației asupra comunităților religioase.
4. Diferențiază formele constructive și conflictuale ale prezenței publice a religiei.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Analizează studii de caz privind religia, societatea și conflictul.

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

2. Argumentează soluții de dialog și cooperare comunitară pe baza surselor academice.
3. Acționează cu responsabilitate, echilibru și respect față de diversitatea religioasă și culturală.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Religie, secular, secularizare și secularism: harta conceptuală	prelegere, dezbateri, analiză de text	2 ore
2. Religia ca alienare: critica lui Christos Yannaras	prelegere, dezbateri, analiză de text	2 ore
3. Evenimentul eclezial și viața trinitară	prelegere, dezbateri, analiză de text	2 ore
4. Creștinătatea: nașterea și criza unei civilizații	prelegere, dezbateri, analiză de text	2 ore
5. Sfârșitul Creștinătății, nu al creștinismului	prelegere, dezbateri, analiză de text	2 ore
6. Societatea seculară: teza, retractarea ei și contra-exemple	prelegere, dezbateri, analiză de text	2 ore
7. Teologie politică și religie politică: aparatul conceptual	prelegere, dezbateri, analiză de text	2 ore
8. Religiile politice ale secolului XX: fascism, nazism și comunism	prelegere, dezbateri, analiză de text	2 ore
9. Ortodoxie etnică și naționalism: anatomia unei erori de categorie	prelegere, dezbateri, analiză de text	2 ore
10. Capitalismul ca religie seculară: Weber și idolatria pieței	prelegere, dezbateri, analiză de text	2 ore
11. Wokeism, ecologism și transumanism: forme contemporane de religiozitate seculară	prelegere, dezbateri, analiză de text	2 ore
12. Biserica în cetate: Liturghie, diaconie și prezență publică	prelegere, dezbateri, analiză de text	2 ore
13. Russkii mir: anatomia unui proiect eclezial-geopolitic	prelegere, dezbateri, analiză de text	2 ore
14. Etosul social ortodox și Ortodoxia post-seculară și globală	prelegere, dezbateri, analiză de text	2 ore

Bibliografie

Bibliografie selectivă

Sonea, Cristian-Sebastian, *Profetism și Eshatologie. Misiunea Bisericii ca slujire profetică în istorie și pregustare a Împărăției*, Cluj-Napoca: Editura Renașterea, 2025.
Sonea, Cristian-Sebastian; Brusanowski, Paul (eds.), *Witness of the Orthodox Church in the Political Context of the Secularized Modern State*, MDPI, 2024.
Sonea, Cristian-Sebastian, „Multiple fețe ale secularizării în comunitățile ortodoxe din România”, *Mitropolia Olteniei*, 2023.
Sonea, Cristian-Sebastian, „Mission of the Orthodox Church in Postmodernity. Identity, Pluralism and Communion”, *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa*, 63/2, 2018.
Berger, Peter L. (ed.), *The Desecularization of the World*, Grand Rapids: Eerdmans, 1999.
Casanova, José, *Public Religions in the Modern World*, Chicago: University of Chicago Press, 1994.
Taylor, Charles, *A Secular Age*, Cambridge, MA: Harvard University Press, 2007.
Delsol, Chantal, *La fin de la chrétienté*, Paris: Cerf, 2021.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Metodologia aplicării chestionarului: eșantionare, consimțământ informat, administrare și codificare	analiză de text-sursă, studiu de caz, dezbateri	2 ore

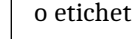
³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

2. Metodologia realizării interviului: selecția participanților, consimțământ, relația de încredere, înregistrare și întrebări de aprofundare	analiză de text-sursă, studiu de caz, dezbateri	2 ore
3. Atelier de adaptare și pilotare a chestionarului de cercetare	analiză de text-sursă, studiu de caz, dezbateri	2 ore
4. Atelier de adaptare și pilotare a ghidului de interviu semistructurat	analiză de text-sursă, studiu de caz, dezbateri	2 ore
5. Planificarea cercetării de teren: eșantion, echipe, etică, calendar și logistică	analiză de text-sursă, studiu de caz, dezbateri	2 ore
6. Activitate aplicată de teren I: administrarea chestionarelor	analiză de text-sursă, studiu de caz, dezbateri	2 ore
7. Activitate aplicată de teren II: administrarea chestionarelor și verificarea completitudinii datelor	analiză de text-sursă, studiu de caz, dezbateri	2 ore
8. Activitate aplicată de teren III: realizarea interviurilor semistructurate	analiză de text-sursă, studiu de caz, dezbateri	2 ore
9. Activitate aplicată de teren IV: realizarea interviurilor și redactarea notelor de teren	analiză de text-sursă, studiu de caz, dezbateri	2 ore
10. Introducerea, anonimizarea și controlul calității datelor colectate	analiză de text-sursă, studiu de caz, dezbateri	2 ore
11. Analiza descriptivă a răspunsurilor la chestionar	analiză de text-sursă, studiu de caz, dezbateri	2 ore
12. Transcrierea, codificarea și analiza tematică a interviurilor	analiză de text-sursă, studiu de caz, dezbateri	2 ore
13. Triangularea rezultatelor din chestionare și interviuri; interpretare sociologică și teologică	analiză de text-sursă, studiu de caz, dezbateri	2 ore
14. Prezentarea de către studenți a rezultatelor cercetării de teren și reflecție metodologică finală	analiză de text-sursă, studiu de caz, dezbateri	2 ore
Bibliografie selectivă Sonea, Cristian-Sebastian, <i>Profetism și Eshatologie. Misiunea Bisericii ca slujire profetică în istorie și pregustare a Împărăției</i> , Cluj-Napoca: Editura Renașterea, 2025. Sonea, Cristian-Sebastian; Brusanowski, Paul (eds.), <i>Witness of the Orthodox Church in the Political Context of the Secularized Modern State</i> , MDPI, 2024. Sonea, Cristian-Sebastian, „Multiplele fețe ale secularizării în comunitățile ortodoxe din România”, <i>Mitropolia Olteniei</i> , 2023. Sonea, Cristian-Sebastian, „Mission of the Orthodox Church in Postmodernity. Identity, Pluralism and Communion”, <i>Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa</i> , 63/2, 2018.		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Înțelegerea critică a raportului religie–societate și a achizițiilor vizate: CT2 – Studentul cunoaște criteriile morale și etice ale evaluării acțiunilor pastorale; CT4 – Studentul cunoaște importanța acțiunii conforme cu valorile etice și religioase.	Evaluare finală: examen scris cu itemi de analiză conceptuală și interpretarea unui caz contemporan.	50%
	Utilizarea critică a conceptelor și raportarea lor la contexte pastorale și sociale: CT2 – Studentul evaluează consecințele morale și etice ale acțiunilor în contexte pastorale și comunitare; CT4 – Studentul aplică valorile etice și religioase în dialogul pastoral și social.	Evaluare pe parcurs: jurnal de lectură și două fișe de analiză, discutate cu feedback formativ.	15%
9.5 Seminar/laborator	Proiectarea, aplicarea etică și interpretarea unui chestionar și a unui interviu; prezentarea coerentă a rezultatelor cercetării de teren.	Portofoliu de cercetare aplicată: instrumente, consimțământ informat, date anonimizate, raport și prezentare.	25%
	Participare documentată și contribuție relevantă la analiza datelor și la dezbaterile studiilor de caz.	Observare sistematică, feedback colegial și autoevaluare.	10%
9.6 Standard minim de promovare			
Obținerea notei finale minimum 5, realizarea tuturor probelor obligatorii și demonstrarea la nivel minimum acceptabil a rezultatelor învățării asociate competențelor CT2, CT4: utilizarea corectă a conceptelor, analiză bazată pe surse și aplicare responsabilă în situații relevante disciplinei.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
								
								
								Nu se aplică nici o etichetă
						X		

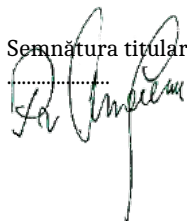
⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

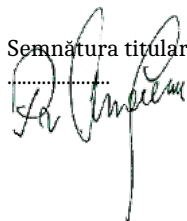
⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

Data completării:
10.04.2026

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament: 20.07.2025

Semnătura directorului de departament

